

3. Srinivasan, R., Quan, T., & Reed, P. *Accounting for agile projects*. Paper presented at PMI® Global Congress, 2014. С. 145–150.

4. Greening D., Reed P. *Agile Accounting: Simplifying Software Capitalization* : сайт URL: <http://www.focalops.com/agile-accounting/>

5. Балазюк О. Ю., Сисоєва І. М. Впровадження методології Agile у систему обліку. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 21 : сайт URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2018>.

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ІТ-ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ : СУЧАСНІ АСПЕКТИ

Вербицька В.І., к.е.н., доцент

Половко А.В., студентка гр.ЕА-11

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

За даними статистичної звітності, у минулому році на ІТ сферу доводилося 4% внутрішнього валового продукту (ВВП) України. Фахівці цілком впевнено прогнозують зростання означеного показника до 6-7 %. Переважною частиною фахівців сфери є фізичні особи-підприємці (ФОПи). За підсумками минулого року, кількість ФОПів, задіяних у сфері ІТ, становила 154 тис. людей - зростання за рік досягло 23%. Найчастіше особи, які працюють в області ІТ, проживають в Києві і області, а також Харківській та Львівській областях. Переважна їх більшість зареєстровані за КВЕД «комп'ютерне програмування» (102 тис. фахівців). Менш популярні «консультування з питань інформатизації» та «обробка даних»: 24 тис. і 19 тис. відповідно [1].

ІТ-галузь давно вважається однією з найдинамічніших галузей в Україні, і ось нещодавно особливості державних нововведень стали джерелом конфлікту щодо оподаткування.

Справа у тому, що ІТ-співробітники часто реєструються як приватні підприємці та оподатковуються за простою 5% ставкою. Однак у лютому Міністерство соціальної політики внесло до парламенту законопроект про зміну податків для ФОПів. Серед її пропозицій була перекваліфікація деяких ІТ-підприємців як співробітників компанії. Це означає, що їм доведеться сплачувати 19,5-відсотковий податок на прибуток, а роботодавці повинні будуть сплачувати додатковий 22-відсотковий податок на свою валову зарплату. Мінцифри та профільні депутати запропонували ввести універсальний податок для ІТ-компаній. 4% від обороту у 2020 році та щорічне зростання цього податку до 7% у 2024 році. Крім цього, компанії будуть зобов'язані сплачувати ЄСВ з двох мінімальних зарплат та воєнний збір у розмірі 1,5% при одночасному скасуванні інших податків.

Оскільки ІТ-галузь є другою за величиною в Україні, ці поправки розглядаються як просто спроба держави отримати більше грошей. Схеми не є прозорими, оскільки українські підприємці жорстоко борються проти кроків оподаткування більше від приватного бізнесу та галузей загалом. Замість того,

щоб підтримувати український бізнес, депутати та уряд, швидше за все, намагаються витягнути гроші з бізнесу та вивести їх у власні кишені. Місцеві підприємці називають систему електронного адміністрування ПДВ вбивцею українського бізнесу. Систему піддавали критиці через можливість ручного проникнення працівниками Державної фіскальної служби, що може призвести до вторгнення у бази даних. Ці дані можуть бути виправлені несприятливим чином і змусять платника податку платити більше, ніж йому насправді слід. Також противники введення нових положень вважають, що підвищення відсоткової ставки платежі для фізичних осіб-підприємців зменшаться до символічних 100\$ за місяць, а весь інший залишок буде сплачуватись за допомогою різноманітних каналів – від латвійських банків до стейблкоїнів та криптовалюти.

Слід враховувати, що особливості функціонування українських ІТ-компаній полягають у тому, що вони є не тільки єдиними платниками податків, а також її працівниками. Натепер вони підлягають сплаті податків у межах 3-ї групи, що розглядається як вкрай недостатньо і вважається, що держава недоотримує кошти.

У нових пропозицій з'явилось чимало критиків, які вважають що співробітники, оформлені в штаті, взагалі є рухом в минуле, оскільки весь світ рухається в бік контрактних взаємовідносин між співробітником і роботодавцем. Крім того, в теперішній час широкого розповсюдження набуває думка, що спеціаліст прагне до більшої гнучкості в тому, як він збирається витратити свої гроші, скільки відкладати на пенсію і які соціальні блага отримувати.

Першим і найочевиднішим нюансом є побоювання відносно позбавлення у зв'язку з введенням нового податку деяких компаній рентабельності. Це побоювання базується на тому, що кожна ІТ-компанія має свій рівень маржинальності і для деяких з них утримання додаткових відсотків від обороту може стати істотною проблемою. В той самий час, яку саме маржу можна вважати середньоринковою, визначити досить складно, і фахівці стосовно цього мають думки, які досить сильно відрізняються одна від одної.

Так, вважається, що сервісні ІТ-компанії працюють з маржинальністю 8-12% обороту, а запропоновані 4-7% з обороту є половиною їх прибутку. На додаток, продуктові компанії часто взагалі є збитковим, а новий податок зменшить їх можливість реінвестувати. Інші спеціалісти дотримуються думки, що питання про рівень маржинальності в значній мірі є спекулятивним, так як сам аутсорсинг може бути різним. Таким чином, маржа у ІТ-компаній може бути різною, і податок в 7% може забрати прибуток не у всіх компаній галузі.

На даний момент держава планує звільнити третю категорію платників від податків, що призведе вирівнювання права платників податків. Підвищення податків було зустрівте негативними коментарями фахівців ринку ІТ, і компанії в основному підтримують ідею збереження вищезгаданої 3-ї категорії для ІТ. Коли іншими країнами ведеться пошук можливостей взяти найбільше від світового ринку ІТ-галузі, в нашій країні можливість контрактної роботи з ІТ-

спеціалістами на 3 групі показала свою доцільність, і ми вважаємо, що зміна правил діяльності під час кризи, коли друга експортна галузь намагається зберегти поточний рівень надходжень валюти до України, не є виваженим рішенням і не сприятиме ефективності діяльності галузі.

Література:

1. «Мінфін» порівняв програми для IT-шників у 10 банках. Сайт Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2019/11/07/39627162/>.

РОЛЬ КОНТРОЛЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

*Герасимова Т.І., Годованюк А.В., викладачі
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж*

В умовах ринкових відносин підприємництво є одним із важливих чинників в процесі економічного розвитку нашої держави. Успіх підприємницької діяльності залежить від ринкового попиту і задоволення потреб споживачів.

Сучасна підприємницька діяльність може ефективно розвиватись за умови належного дотримання вимог не тільки економічного, соціально-духовного та політичного характеру, але і вимог чинного законодавства. Розвиток та регулювання підприємництва залежить від численних нормативно-правових актів, які стимулюють підприємницьку діяльність.

Головним нормативним актом, що закріплює основні засади державного регулювання підприємницької діяльності, є Господарський кодекс України, який відповідно до вимог статей 42-51 регламентує ступінь свободи підприємницької діяльності, її принципи, організаційні форми підприємництва, права найму працівників і соціальні гарантії щодо використання їх праці, загальні гарантії для підприємців, державну підтримку підприємства, відповідальність суб'єктів підприємництва, діяльність іноземних підприємців в Україні, припинення підприємницької діяльності

Одним із важливих напрямів державної політики, спрямованого на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, створення адміністративних відносин між органами державної влади і суб'єктами підприємництва є державне регулювання підприємництва.

Держава здійснює контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання [1, п. 3 ст. 19].

Важелями державного впливу на підприємницьку діяльність є такі засоби, як планування, стимулювання, маркетинг, а також заходи контролю. Державний контроль направлений на забезпечення законності та дисципліни і суть його полягає в спостереженні, перевірці, попередженні та виправленні можливих помилок і неправомірних дій.